

SLOVENE C

Štev. 5. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v petek, 8. januarja 1904.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishtvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna peltivsta (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem izdajanju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Ali namen posvečuje sredstva?

Koliko sto- in stokrat so že liberalci očitali jezuitom in „klerikalcem“, da učé jako nenravno načelo: Namen posvečuje sredstva! Trdili so, da se v jezuitskih moralnih učéi črno na belem to krivično načelo.

Na Nemškem je zadnji čas to trditev razširil zlasti znani grof Hoensbroech, kateremu ni bilo dovolj, da je papeštvo grdil z raznimi zgodovinskimi lažmi. Proti njemu je nastopil kaplan in nemški državni poslanec Dorbach, kateri je razpisal nagrado 2000 goldinarjev onemu, ki dokaže, da je res kdaj kak jezuit učil to načelo.

Grof Hoensbroech se je polakomil tega denarja. Trdil je, da je to dokazal, in ko je Dorbach tajil njegov „dokaz“, je zahteval razsodbo javnosti proti njemu, da mu mora izplačati 2000 goldinarjev. Javnost naj torej sodi!

Citate iz Busbauma, na katere so se doslej liberalci najbolj sklicevali, je že Hoensbroech opustil. A tudi drugi citati, ki jih navaja, ne dokazujejo drugega, nego to, da je po nauku omenjenih moralistov dovoljeno, včasih dopustiti manjše zlo, da se prepreči večje zlo. Vsi pa soglasno trdijo, da se ne sme nikdar storiti kaj grešnega, tudi če bi iz tega utegnili slediti kaj dobrega.*

Pravda je očitno za Hoensbroecha izgubljena. A zanimivo je, kako si zdaj liberalci pomagajo iz zadrege. Dunajski židovski list „Die Zeit“ je kar naenkrat začel žvižgati ravno nasprotno pesem: Ko se jezuitom ne more dokazati tega načela, so ga pa liberalci sami začeli hvaliti, češ, da je

* O tem je izšla ravnokar knjizica „Hoensbroech kontra Dorbach“, Untersuchung des Hoensbroech'schen Kiage-Materials von dr. Fidelis, Klagenfurt. Verlag des St. Josephs-Vereines. 1904. Str. 46. Tu se kritično razmotrivajo vsi tozadevni citati.

stavak: „Namen posvečuje sredstva“ med temeljnimi nauki moderne protikršćanske etike!

»Die Zeit« izjavlja: V naših dneh je debata o jezuitski moralni otročariji. Morala načel, ki so jo učili Kant, Fichte, Herbart — kar imenuje modroslovec neizpremenljivo načelo ali prirojeno idejo, to imenuje bogoslovec božjo zapoved — se je, vsaj v javnosti, umaknila moralni smotra in biološki etikiki. Za tude je samoočebni umevno, da namen posvečuje sredstva. Zlasti dve skupini učita to moralo posebno brutalno: Plemenski teoretiki, ki učé, da se morajo »nižja plemena« uničiti, v kolikor jih ne morejo višja plemena rabiti kot orodja, in Weismanci, ki hočejo zavreči vsako skrb za slabejše, vsako socialno politiko, ker se s tem preprečuje proces socialnega izvora, ki ugonobuje manj vredne. Ko bi tudi kak star pisec bil zapisal ta v politični praksi od nek daj uveljavljeni stavak, in če bi bilo dovoljeno, za izrek enega pisca delati odgovorne vse člane celega reda, bi se jezuitskemu redu ne bilo treba sramovati tega stavka.

Na tak način hoče zdaj liberalizem zakriti svojo blamažo. Dr. Tavčar in Malovrh, Dimnik in Gangl, ki so tolikokrat očitali jezuitom, da jim namen posvečuje sredstva, bi z lahkoto zdaj zaslužili 2000 gid. Radovedni smo, kako bodo zdaj ti pisali.

Dunajski judje pišejo zdaj, da se je grof Hoensbroech osmešil. A tako poceni se ne bodo potegnili iz blamaže. Priznati morajo, da so leta in leta po krivici sramotili nele jezuitskega reda, ampak tudi celo cerkev, kateri so podtikali nenravni nauk.

Ako pa zdaj liberalci pišejo, da je stavak: namen posvečuje sredstva temeljno moralno načelo moderne etike, pa padejo vsa ta zasramovanja nazaj na njihovo glavo. Vse psovke, ki so jih rabili proti »nemoralnemu klerikalizmu«, naj zdaj sami sebi pripisejo!

Resnične so svetopisemske besede: Hudobija je sama sebi lagala (Pa. 26, 12.)

Ogrsko.

Včerašnje sejo državne zbornice je otvoril podpredsednik Feilitzsch in se v nagovoru spominjal umorjenega poslanca Eremitza. Zbornica je vzprejela to s sočuvstvom na znanje. Posl. baron Kaas je spravlil v razgovor dogodke ob volivnem gibanju v Duna-Szerdahely-ju. Prečital je dve brzojavki, v katerih se nahajajo razne obdolžitve zoper upravne oblasti radi pritiska na volilce in volilne zlorabe. Min. predsednik Tizza mu je odgovarjal, da sicer ne dvomi nad temi, v hitrici zbranimi vestmi, a da se bo o stvari prej poučil in potem primerno postopal. — Zbornica je prešla v specijelno razpravo rekrutne predloge. Na vrsti je določitev rekrutnega kontingenta.

Govoril je poslanec Rakovsky in predlagal, naj zbornica za toliko časa odloži predlogo, dokler ne bo domobranski minister natančno odgovoril, koliko ogrskih prostovoljcev je od 1. marca do konca leta v armado vstopilo. Govorilo je še par poslancev, potem je bila razprava preložena. — Poslanec Lovasz je utemeljeval interpelacijo, kje in kdaj je izšlo kraljevo povelje, da se skliče nadomestne rezerviste. Domobranski minister naj natančno pove, koliko ogrskih in koliko avstrijskih vojakov služi v Bosni. — Minister je izjavil, da ne more takoj odgovoriti na vse točke vprašanja. Pove samo, da je bila nadomestna rezerva sklicana na povelje madjarskega kralja. Ogrska vlada je ustavnim putem poslala dotični predlog kralju, in potem je izšlo kraljevo pismo. Seja se je zaključila.

Vladni stranki vlada veliko ogorčenje zoper ljudsko stranko, ker v kljub izjavam javno podpira obstrukcijo.

Zdi se, da bo obstrukcija onemogočila tudi posvetovanje delegacije.

Domobranski minister je v osmič razpisal vojaške nabore za l. 1903, ki so bili najprej določeni na jesen l. 1902. Vlada gotovo računa na ponehanje obstrukcije.

Častniška šola na Cetinjah.

Dne 30. m. m. je bila na Cetinjah nova častniška šola na svečan način otvorjena. Slavnosti se je udeležil črnogorski knez Nikola, ruski vojni attaché Potapov, črnogorski vojni minister Plamenac in mnogo

dostojanstvenikov. Knez Nikola je v nagovoru povdarjal, da je z otvoritvijo nove šole notranja organizacija črnogorske armade začasno končana.

Bolgarija in Turčija.

Včera je javil brzojav, da je porta naprosila reformni državi, naj pomirjevalno delujeta na Bolgarijo. Med bolgarskimi pripravami, ki Turčijo zlasti vznemirjajo, je v prvi vrsti povdariti dejstvo, da je Bolgarija to leto poklicala pod orožje namesto enega dva razreda novincev. Po novem vojaškem zakonu je aktivni službeni čas zvišan na 20 let. Da vse vojaške priprave odgovarjajo narodni volji, se vidi iz požrtvovalnosti, s katero vnaprejšnje naložena bremena. Ni čuda, da se že govori o gotovem vojnem načrtu in o spopadu na bolgarsko-turški meji, ki izbruhne spomladi. Poročali smo že, da so belgrajski akademiki svojim sofijskim tovarišem poslali ponudbo, naj nastopajo skupno v korist makedonskim rojakom. To je vzbudilo med bolgarskimi akademiki živahen odmev in se zdaj bolgarski dijaki bavijo s tem, da izdelajo operacijski načrt in določijo način skupnega posvetovanja. Belgrajski dijaki nameravajo sestaviti legijo prostovoljcev in zalagati bolgarske tovariše z orožjem.

Iz brzojavk.

Dunaj. »Reichspost« poroča, da bo dež. predsednik kranjski baron Hein v kratkem odstopil. Kot njegova naslednika se označujeta dvorni svetnik grof Schaffgotsch in dvorni svetnik Ploj.

Washington. V Montevideo je vstanek. Ondotna vlada ne pusti svet nadaljnih vesti.

Rim. Izšel je dekret, s katerim so proglašeni zveličani ogrski mučeniki Marija Kürösi, Istvan Pongraz in Melhior Grolec.

Praga. Pri 7. t. m. se vršéih volitvah dež. poslanca za volilni okraj Nemški Brod-Polna-Humpolec je bil izvoljen dr. Rezek. Dobil je namreč od 963 glasov 663. Njegov protikandidat Klofac je dobil le 282 glasov.

Dunaj. Proračunski odsek avstrijske delegacije se bo sešel v ponedeljek, 11. t. m. ter se bo posvetoval o proračunu zunanjega ministrstva. Pododsek za vojaške potrebe čine je sklenil polagoma zvišati 25% kvoto pri čevljarskih zadrugah na 50%. Odslej se

LISTEK.

Petar Svačić.

Prigodom 800-godišnjice njegove smrti. Opera u dva čina sa prologom. Dramatska radnja dra. Trnoplesara. — Uglasbio Josip Mandić.

Na slovenskem odru nastopi te dni ta hrvaška izvirna opera. Glasbeno oceno pridružujó si za pozneje, danes opisujemo le njeno zgodovinsko snov.

Libretto »Petra Svačića« opeva borbo med Hrvatini in Madjari. Ozadje je popolnoma zgodovinsko. Dejanje se vrši l. 1102. Hrvatski zemlji je po sili zavladał ogrski kralj Ladislav I. Prišel je do Gvozda, a primorskih hrvaških pokrajin ni niti videl. Med Savo in Dravo je postavil Ladislav za kralja svojega sinovca Alma, ki je naredil Zagreb za svojo prestolnico. V ostalem delu Hrvatske pa je vladal ban Petar Svačić, ki se ni hotel udati madjarski sili ter je branil neodvisnost Hrvatske. Stoloval je v utrjenem Kninu. Ko so videli Hrvatje, da je velik del

njihovega kraljestva v oblasti tujcev, so se začeli bolj zbirati okoli Svačića. Moč bana je rasla, in že l. 1095 je moral Almo ostaviti hrvaško zemljo. L. 1102. pride ogrski kralj Koloman s svojo vojsko na Dravo, da s silo pokori Hrvate.

A poizkusil je tudi iz lepa. Del hrvaških velikašev je izdal domovino in se prodal Madjarom. Druge je pa vodil Svačić v boj za svobodo. V krvavi borbi pade Petar Svačić za svobode in neodvisnost Hrvatske.

To zgodovinsko snov je pesnik priredil tako, da dajejo krvavi dogodki le ozadje vsemu dejanju, na odru se pa vrše skoro sami lirski prizori.

Najprej peva pred zastorom narodni guslar »Prolog«, ki se končuje v vzkliku:

Rode, rode, zar ti do slobode
i do časti stalo toli malo?

V prvem dejanju vidimo Svačića in njegovo ženo, ki se pripravljata na kronanje. Svačić je imel nesrečne sanje. Kraljica ga tolaži. Nato sledi slovesno kronanje. A že prihaja naznanilo, da je treba na boj proti Madjarom.

V »Intermezzu« kraljica sanja o bojišču, na kateremu umira kralj Svačić in zmaga je kralj Koloman. Hrvaška vila venča Svačića z lorovom in ga pokrije s hrvaško trobojnico. Sliko je spisal in uprizoril Lev Obrodović.

V drugem dejanju vidimo pusto gorovje, v katerem zamišljen toguje Djed Hrvata. Tudi kraljica pride na pozorišče, za katerim se vrši krvavi boj. Beguni prihajajo, in slednjič prinesó umirajočega Svačića na pozorišče.

Igrji je dodejan »Epilog«: Narodni gušlar plaka ob mrtvem Svačiću in prorokuje Hrvatom srečnejšo bodočnost. Tudi »Epilog« je spisal L. Obrodović.

Glavno vlogo Petra Svačića (tenor) poje g. Orželski, kraljico (sopran) gospa Skalova, Djeda Hrvata (bas) g. Pestkovski, Vuka (bariton) g. Angeli, kraljičino dvorkinjo (alt) gdóna Glivarec in najmlajšega poglavarja (tenor) g. Lang.

Pisma s pota.

Poljski napisal H. Sienkiewicz.
Posl. Podravski.

(Dalje.)

Američan ni — filozof.

Sploh imajo Evropejci v mnogih ozirih o Američanih napačne pojme. Omenil sem že vero, torej naj mi bo dovoljeno dotakniti se mimogredé te strani tukajšnjega življenja. Ameriško društvo se smatra za najbolj versko na svetu. Dvomljivih ljudi tu zares ni; verski predpisi se strogo izvršujejo, ob nedeljah in praznikih zavlada nema otrplost po vaséh in mestih; krčme so zaprte, vozniški in omnibusni praznujejo, v gledališéh ne igrajo, javni prostori se tudi ne obiskujejo, z eno besedo: tu vlada dostojnost in slovesnost, kakor nikjer na svetu. Ako si pa ogledamo to praznovanje bliže, vidimo v tem poprej vpliv običaja, nego vpliv prave, žive, gorede, zavedajoče se vere. Tukajšnje društvo je ne-navadno pozitivno; z rečmi, ki nimajo zveze z istinitostjo in z gmotnimi koristmi, si tu nihče ne ubija glave. Nihče se ne zveni za

bodo dela razpisovala najkasneje do 15. decembra.

Washington. V državi Urugvaj v Južni Ameriki je vestaja. Bilo je že ved prask. Vestaja je naperjena proti ondotnemu predsedniku, ki je na vsa važna mesta postavil svoje pristaše.

Rim. Vladni listi prinašajo simpatične članke za Rusijo, kateri priznavajo pravico, da zasede Carigrad in da si ohrani Mandžurijo. Glede Balkana pravijo listi, da morata Rusija in Italija paziti, da nad balkanskimi narodi ne zavladajo Nemci.

Zofija. Bolgarska vlada ustanovi v Petrogradu mesto bolgarskega vojskega pooblaščenca. Podpolkovnik Papodapov je imenovan na to mesto.

Belgrad. Družba srbskega rdečega križa je dovela 5000 frankov podpore svojim stradalnim sobratom v Stari Srbiji in Macedoniji.

Petrograd. »Russkij Invalid« poroča, da je petrogradski mestni načelnik Kleigel imenovan za generalguvernerja za Kijev in Podoljio.

Dunaj. Dunajski dopisnik »Münchener Allg. Zeitung« poroča, da bo državni zbor razpuščen. Dopisnik pravi, da ako se Koberger ne posreči sprava mej Nemci in Čehi, razpusti drž. zbor in razpiše nove volitve.

Bolcan. Konservativni listi izjavljajo, da so se spravi poskusi mej nemškimi konservativci in krščanskimi socialisti na Tirolskem razbili.

Belgrad. Justični minister Nikolčić je demisioniral in odpotoval v inozemstvo. Kriza ministrstva se izvrši torej v kratkem.

Pariz. Socialnodemokratska organizacija okrajja Sene je izključila iz svoje srede bivšega ministra Milleranda, ker je v zbornici glasoval proti Hubbardovemu razoroževalnemu predlogu.

Rim. Kardinali, ki pripadajo kongregacijam, so sestavili protest proti vetu katoliških velevlasti. Protest se prediči papežu v potrjenje in potem izroči nuncijem, da ga naznanijo velevlastim.

Dunaj. Iz Baje na Ogrskem se poroča, da so pridržani honvedhuzarji priredili veliko demonstracijo. Sli so namreč v velikih množicah razgrajaje po ulicah, razbijali okna in vpili, da bodo vse razbili, ako jih ne odpuste. Končno se je vendar posrečilo, razgrajaje spraviti v vojašnico, kjer se je takoj pričela preiskava. Bati se je v raznih ogrskih garnizijah še večjih nemirov.

Belgrad. Med novo imenovanimi kraljevimi pobočniki je tudi zet nekdanjega srbskega ministra Petroviča, ki je živel na Dunaju. Vojni minister se je branil potrditi njegovo izvolitev in naznanil svojo demisijo.

Dunaj. »Wiener Zeitung« poroča, da je imenovan sekcionalni svetnik Adalbert Stibral za avstrijskega glavnega komisarja svetovne razstave v St. Luis. Generalni komisar se nepoti v kratkem s svojimi uradniki v Ameriko.

Olomuc. Nadškof dr. Kohn ostane bržkone več tednov v Rimu, da bo popolnoma dognana njegova zadeva.

Pariz. Brissonovi pristaši trdijo, da je Brisson njemu ponudeno kandidaturu za zborničnega predsednika odklonil.

Dunaj. Dva jugoslovanska dijaka, neki Srb in Črnogorec, ki sta skupaj stanovala, sta se pričela radi njunih političnih in narodnih načel prepirati. Črnogorec je tako pobil Srba, da so ga morali prepeljati v bolnico.

vprišanja, kakor o početku stvarjenja, o bistvu stvarnikovem, o neumrjivosti duše, in za podobna, ki igrajo tako važno ulogo v možganih evropske mladine na vseučiliščih, v mislih modrijanov in učenjakov, in ki pripeljejo najpoprej do filozofičnega bankrotstva, potem pa do obupa. Noben narod na svetu ni tako malo sposoben za vsakovrstna filozofična pretehtovanja kakor Američani. Tu vsakdo rajši več dela nego misli, torej ukvarjajoč se s trgovino, obrtnijo, poljedelstvom itd. po verskih dokazih niti ne povprašujejo. Pride nedelja, Američan gre torej v cerkev, ker tako zahteva običaj; čita pobožno knjigo, ker tako zahteva običaj; nato sedi doma, ker tudi vsi drugi sede doma; toda kdo vé, če v vsej tej bogabojnosti ni več svetohlinstva in mehanične privajenosti nego pravih občutkov.

Nasprotno pa smatra vsak Američan versko prostost za biser ustave Zedinjenih držav, in ako hoče pokazati to prostost, mora vneto izvrševati vse obrede one sekte, h kateri pripada.

Vendar je najvažnejši ozir oni, ki sem ga bil že preje omenil. »Business« ne dopušča razreševati transcendentnih (preobsežnih) vprašanj, torej jih tudi nihče ne rešuje, in verske zadeve grede tako, kakor to kaže običaj in spomin očetov.

Belgrad. V inozemstvu razširjena vest, da je odstopil justični minister Nikolčić, ni resnična.

Belgrad. Sprememba v adjutantstvu kralja Petra se je izvršila. Odstranjena sta zarotnika Kostić in Antić. V kratkem bodo na dvoru normalne razmere.

Bruselj. »Independance belge« priobčuje pismo Eszterhazyjevo, v katerem le-ta izjavlja, da je on pisec burdereaua v Dreyfusovi aferi.

Budimpešta. Vojno ministertvo namerava radi demonstracij v Bileku, ki so se me vojaštvom tudi drugod ponavljale, postaviti poslance Ribota kot kandidata za predsednika zbornice. Ribot se je baje dolgo časa branil vsprejeti to ponudbo.

Pariz. V parlamentarnih krogih se zopet govori, da mislijo republikanske stranke postaviti poslance Ribota kot kandidata za predsednika zbornice. Ribot se je baje dolgo časa branil vsprejeti to ponudbo.

Koroške novice.

Dekan Janex Müller. Nanagloma je na novega leta dan jutraj umrl prečast. g. Janex Müller, dekan, knezoškofski konzistorialni in duhovni svetovalec v Kotmarivasi. Pokojnik, brat rajnega stolnega prošta dr. Val. Müllerja, se je poročil dne 17. dec. 1828 v Medborovnici, bil v mašnika posvečen dne 26. julija 1852. Za kaplana, oziroma provizorja je služboval v Čanjčah (1853—1855), Svedah (1855—1859), Kotmarivasi (1859—1860), St. Tomažu Gatičiji, Otmanjah, Glodnici (1860—1863), v Zrelcu (1863—1872), in od dne 1. sept. 1872 kot župnik v Kotmarivasi. Ko je služboval v Svedah, je po Rožni dolini razsajala kolera. Pokojnik je rad pripovedoval, kako je takrat obhajal bolnike. Brez strahu je hodil k njim, zdravnik pa je čakal pred vrati, da mu je potem kaplan pripovedoval, kako se godi bolnikom, ker se sam ni upal do njih. — Pogreb je bil v ponedeljek, dne 4. jan. N. p. v. m.!

Celovške novice. Predstojnik tukajšnje postaje južne železnice, g. J. Hindrichs, je imenovan načelnikom. — Med dotičnimi faktorji se zdaj vrše pogajanja glede novega osrednjega kolodvora v Celovcu. Delom se ima pričeti prihodnjo pomlad.

Drobne novice s Koroškega. Novo pošto dobijo v Svetni vasi. — Planince bo zanimala novica, da namerava gostilničar Harritzer iz Dol v Melski dolini ob Pasterci pod takozvano »Franz Josephöhe« postaviti gostilno. To bo zelo udobno za one, ki hočejo iti na Veliki Zvonar. — Društvo koroških čebelarjev se je dne 6. t. m. osnovalo v Celovcu.

Samomori. V Vovbrah pri Velikovu se je zastrupil kmet Jan. Ebner, p. d. Uks, star 43 let. Vzrok menda domači prepiri. — V Lipici se je dne 28. decembra ustrelil žegar J. Uranke.

Obšinske volitve. Županom v Grebinju je izvoljen g. Florijan Ellersdorfer, kateremu nasprotniki očitajo zlasti to, da je — cerkveni ključar! Bivši župan Kovač, ki je prej krmaril nekako med obema strankama, je zdaj v veselje nemških nacionalcev odčelil tudi svoje odborniško mesto. Slovenska zmaga v Grebinju liberalcem še zdaj ne dá mirovati, kakor kaže njihovo pisarjenje.

Štajarske novice.

Slovenske pesmi v Gradcu. V »Orpheumu« v Gradcu nastopa tudi »originalni nizozemski plesni in pevski ensemble«, ki se imenuje »Les fleurs d'Orange«. Ta zbor pa peva med drugimi — seveda z nemškimi tekstom — slovenske pesmi »Po jeziku bliz Triglava« i. dr. Tako se dajo farbat v »najbolj nemškem« in po takem seveda najbolj kulturnem mestu. Pa še aplavdirajo potem.

Tako treba! Vse občine kozjanskega okraja na južnem Štajarskem so stari sklepe, da bodo odsej z vsemi javnimi uradi dopisovale samo v slovenskem jeziku in da bodo zavračale vsak dopis, ki ne bo slovenski pisan, kot neumljivega.

Politični shodi. Politični shod pri Sv. Rupertu v Slov. goricah priredi lenarško katoliško politično društvo v nedeljo, dne 17. januarja, ob 3. uri popoldne. Nastopi več poslancev s svojimi poročili. Shod obeta biti jako zanimiv. Zanimanje je splošno med Rupčani. — Katoliško politično društvo »Sava« za brežiški in sevniški okraj bo imelo svoj občni zbor na Vidmu v gostilni g. Karoline Podjed v nedeljo, dne 17. januarja t. l., popoldne ob 3. uri. Na dnevnem redu je med drugim volitev novega odbora, obstoječega iz devet odbornikov in treh namestnikov, ker je sedanjemu odboru potekla triletna doba. Poročal bo poslanec gospod Zičkar o deželnem in državnem zboru.

Solstvo v celjski okolici. Okrajni šolski svet celjski je v svojih sejah dne 20. novembra in 18. decembra l. l. imenoval g. J. Hrnka za začasnega učitelja v

Dramlje in gđ. K. Zmrzlikar v Gotovlje; vzel na znanje poročilo, da je deželni šolski svet dovolil za celjsko deško okoliško šolo novo paralelko (7 razred) ter imenoval g. Fr. Lovreca za pomožnega učitelja na to paralelko; slednjič vzel na znanje kolodavci novih šolskih poslopj v Ljubečni in Dramljah.

Slovenski trgovski klub v Mariboru »ravnokar razpošilja okrožnice, s katerimi vabi na svoj prvi slovenski trgovski ples v Mariboru, ki se vrši dne 7. svedčana t. l. v »Narodnem domu«. V teh okrožnicah slika trgovski stan, ki je v mali izjemi skoro ves v nemčurskem taboru, in to ne le v mestu Mariboru, marveč tudi na deželi si pridobiva nemčursko trgovstvo dan za dnem več pripadnikov. Velepomembno čitati je med drugim v teh okrožnicah tudi sledeče: »Skrajni čas je, da se združimo in začnemo skupno delovati proti nakanam našega nasprotnika, ki nas hoče za vselej ugonobiti.« Zato vabi in pozivlje vse narodnjake, naj priskočijo klubu na pomoč in ga blagovolje podpirati v njegovem težavnem delovanju. Klubov namen je, pri naznanjenem plesu seznaniti vse somišljenike in prijatelje narodnega trgovstva in si tako pridobiti ter osigurati ožjo zvezo in naklonjenost vseh Slovencev. Pripomniti je še, da se porabi eventualni čisti dobiček tega plesa za fond v ustanovitev slovenskega trgovskega in obrtnega društva v Mariboru. Zato kliče odbor kluba: »Narodnjaki! Udeležite se mnogoštevilno prvega slovenskega trgovskega plesa dne 7. svedčana t. l. v mariborskem »Narodnem domu«!

Zanimiva tožba. V graškem »Volksanwalte« je socialnodemokratske občinske svetnike hudo napadel bivši sodrug Martšek. Napadeni socialni demokratje so se dolgo upirali tožbi, sedaj so bili na vendar moralčno prisiljeni, vložiti tožbo. Obravnava bo pokazala, kaj je gnilega v socialnodemokratski graški organizaciji.

Štajerski ces. namestnik je bil pri cesarju v avdienci.

Drobne novice. Umrl je na Rudi pri Devici Mariji v Puščavi posestnik Jernej Pavlič. — Nesreča. Gospej Obrezi iz Babnic so se splašili konji, ko se je peljala kupovat. Padla je tako nesrečno z voza, da je skoro na to umrla. — Imenovan je okrajnim komisarjem v Mariboru gospod dr. Evgen Netoliczka. — Umrla je v Mariboru gospa Genovefa Sluga, rojena Sgerm. — Z vlakla skočil je mej vožnjo pri Rimskih toplicah neki Franc Novak iz Trojan, ki je spoznal, da se vozi z napačnim vlakom. Poškodovan se je hudo na glavi in na nogi. — Nečloveški varuh. V Andritzu pri Gradcu so aretirali gostilničarja Kötiga in njegovo ženo, ker sta 18letno renjenko Marijo Fergolič hranila le z repo za svinje in jo imelo zaprtu v svinjaku. Renjenka je umrla te dni v bolnici. Po životu je imela sledove krvavih udarcev. — Potrjena volitev. Cesar je potrdil izvolitev gospoda Ivana Kukočca načelnikom in g. dr. K. Chloupeka podnačelnikom okrajnega zastopa ljutomerskega, in izvolitev Franca Wratschka načelnikom in Otona Zorzinija podnačelnikom okrajnega zastopa gorenjerad gonskega.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. januarja.

Iz našega upravnistva. Na mnoga vprašanja, do kedaj je poravnana naročnina, odgovarjamo, da pri vseh naročnikih tega doslej še nismo mogli na ovitkih označiti, ker se mnogi p. n. naročniki niso pravočasno odzvali našemu pozivu koncem preteklega leta. Izvršilo se pa bo to, kakor hitro mogoče. Sploh pa je sedaj pri razpošiljanju naših listov toliko posla, da je kaka pomota neizogibna. Zato prosimo blagohotnega potrpljenja. One p. n. naročnike, ki se pa še doslej niso odzvali zgoraj omenjenemu pozivu, prosimo, da to store vsaj tekom tega meseca.

Osebnosti. Župnijo Cerklje je dobil župnik pri sv. Katarini č. gosp. Franc Dolinar. — Koncipist koroške dež. vlade g. dr. L. Petrin je prideljen okraj. glavarstvu v Beljaku, in konceptni praktikant g. dr. Jožef Ferjančič okr. glavarstvu v St. Vidu na Koroškem. — Vojaškim kaplanom 2. razreda v neaktivnem stanju pri dež. brambi je imevovan č. gosp. Ivan Jovan, kaplan na Bohinjski Bistrici.

Nemškutarija! Iz novomeške okolice nam piše čitatelj: V istini, naši ljudje posebno po mestih so podobni srakam, ki se pačijo s pavovim perjem. Če le more, se taka sraka pači z nemščino. In kakšna je ta nemščina! Sram jih bodi, take Slovence sploh, ki se sramujejo svojega jezika ter iz

same tlačanske ponižnosti ščebetajo z vsakim biričem v nemškem jeziku. Tudi naši Novo-meščani so znani kot taki ki se radi ponašajo z nemščino. Tako sem poslal te dni v mesto k trgovcu, ki se prišteva Slovincem, po milo, riž, moko itd. In glejte, račun se glasi: Seife, Reis, Mehl itd. Kaj hočem, ali naj mu nazaj pošljem, in morda od drugega trgovca isto dobim? Torej slovenski trgovci, ne bodite — šalobarde!

Slovanski časnikarski kongres.

»Nar. Listy« dobivajo iz Petrograda poročilo, da nameravajo ruski žurnalisti sklicati kongres slovanskih časnikarjev v Petrogradu. Pariški list »Patrie« priporoča, da bi se sklical tudi romanski žurnalistični kongres, ki bi zboroval istočasno s slovanskim v Petrogradu.

Osebnosti. Iz ljubljanske okolice nam pišejo: Volitev v cenilno komisijo za odmero osebne dohodnine se bude za ljubljansko okolico vršila dne 11. jan. dopoldne od 9 do 12. ure pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani. Treba je izbrati odločne branitelje trdo obloženih davkoplačevalcev. Priporočeni so: Za III. razred (bela glasovnica) kot član č. g. Matija Kolar, župnik pri Dev. Mariji v Polji, kot namestnik gosp. Matija Pečkaj, strojarški mojster na Vrhniki. Za II. razred (rumena glasovnica) kot člana g. Anton Belec, župan in posestnik v Št. Vidu nad Ljubljano, in gosp. Franc Košak, župan in posestnik na Grosupljem, kot namestnik g. Jakob Matjan, posestnik v Gor. Siški.

Nevarno je zbolel čast. g. Karl Hofer, župnik v p. v Trbojah. Priporoča se v molitev.

85 letnico bo prihodnjo nedeljo praznoval še vedno čili in kreпки č. g. ekspozit Anton Vonča v Bevkah. Se mnogo let!

Na Dobravi pri Kropi je v ponedeljek, dne 11. t. m., shod sodalitatis C. J. za radovljiško dekanijo.

Velikansko škodo na drevju napravil je pri Sv. Gregoriju žled in sneg. Drevje, sosebno češplje, radi gostega vejevja, je vse pri tleh. Prav mnogo je zlomljenega in veliko dreves s korenino izruvanih. Topolomer se ne gane s 5. stopinje pod ničlo. Škoda se bo dala šele takrat precenti, ko nastopi južno vreme, da reši drevje snega, ledu in ivja.

Nagrade zvestim uslužbencem. Iz Franca Jozefovega zaklada za stare, zveste kmetijske delavce so dobili nagrade po 20 K: Martin Gostiša v Gorenji vasi (služi enega gospodarja 51 let), Jurij Gabrijan v Podklancu (50), Jožef Pavlin v Gorenjem Vrhpolju (45), Ivan Jamnik v Polici (43), Marija Bručen v Mrzlem vrhu (41), Ivan Kotnik v Spodnjem Boniku (41), Jožef Ledina v Spodnjem Brezovem (41), Marija Majhen v Strmci (41), Ivana Drašlar na Virji (41) in Mihael Dobrovoljec istotam (51).

Poštne vesti. Poštna ekspedijentinja v Zagradcu pri Fužinah je postala Terezija Vrančičeva, poštna pomožna uradnica v Medvodah Marija Uršičeva, Josipina Tepljeva pa v Velikih Laščah.

Hrvatske novice. Dr. Hinković aretirani. V Cirkvenici so aretirali zagrebškega odvetnika dr. Hinkovića, ki je prevzel zagovornišvo dr. Potočnjaka Dolžega, da je v reškem »Novem Listu« priobčil članke, s katerimi je skušal upliti tok Potočnjakove sfere. — Samomori. V Zagrebu se je ustrelil vojak Zupančič. — Ljudsko knjižnico ustanove za Karlovec in okolico. Poročil se je v Petrinji g. dr. Milan Prelog, gimnaz. profesor v Sarajevu, z gđ. Marijo Cetol. — Svetnikom je proglasil sv. oče Hrvata Marka Križevčanina, bivšega kanonika ostrogonskega. — Vopatijo pridejo letošnje spomlad švedski kralj, rumunski kralj, saški kralj in vojvoda Laksenburški. — Grof Khuen Hedervary bo v kratkem odpotoval v Egipt, da si utrdi zdravje. Spremljal bo Khuena bivši minister Nikola Tomašič. — Nov opozicijski list za ljudstvo je pod naslovom »Naše pravice« pričel izhajati v Varaždinu. — Gora se je udrila nad Vukovarjem. Bati se je, da se udere še več zemlje. — Banu Pejačeviću se v Cannes zdravje obrača na bolje. — Stalno hrvatsko gledališče ustanove v Splitu. — Ruski kružok so ustanovili v Karlovcu. — Politične sodne obravnave v Zagrebu. Pred kratkim se je odposlala radi majevih demonstracij v kriškem okraju za toženim obtožnica, ki obsega 23 pol in dolži 263 oseb raznih zločinov. Poklicanih je tudi 67 prič. Skoro polovica obtožencev je obdolženih takih zločinov, za katere je določena kazen petih do desetih let. Toda tudi s tem še niso dokončane politične sodne

obravnavo. — Volkov v Sreimu. Iz Zemuna javljajo, da so se v iztočnem Sreimu zadnji čas volkovi pomnožili v toliki meri, da je gospodskina odredila lov nanje. Največ jih je okrog Kupinova. Prvi dan so bili ubiti trije volki, čepprav so preganjači iztirali 15 volkov na plan.

— **Predavanje v Kranju.** Izobraževalno in zabavno društvo „Kranj“ priredi v nedeljo, dne 10. t. m., ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih (pri Sumiju) predavanje. Predaval bode gospod predsednik: „Spanie in sanje“. Člani in prijatelji društva so uljudno povabjeni!

— **Tragična smrt 4letnega otročiča.** Na Greti pri Trstu se je dogodila huda nesreča. 4letni deček Aleksander Furlan se je bil zvrnil v kotel, napolnjen z vročo vodo in je dobil pri tem tako hude opekline, da so ga mogli spraviti v bolnišnico, kjer je tudi izdihnil svojo mlado dušo v groznih mukah vzhic vsem prizadevanjem zdravnikov, da bi ga rešili.

— **Na Reko** je bilo pripeljanega od 1. oktobra do 31. decembra 51.280 sodov italijanskega vina.

Ljubljanske novice.

Predstava v Marjanišču, ki se vrši v nedeljo ob 5. uri popoldne, bo imela nekaj novih točk petja, deklamacij in živih podob.

Katoliško društvo za mladeniče v Ljubljani priredi s sodelovanjem katoliškega društva rokodel. pomočnikov v nedeljo, 10. januarja, v Rokodelskem domu. Komerskega ulice št. 12. zabavni večer. Vstopnina: Sedeži I. do III. vrste po 40 kr., IV.—VI. vrste po 30 kr., VII.—X. po 20 kr., stojišča 10 kr. Začetek ob 6 uri zvečer. Vapored: 1. Hr. Volarič: „Domovini“, veliki zbor s solospeli in s spremljevanjem glasovira. 2. Hr. Volarič: „Divja rožica“, dvospel s spremljevanjem glasovira. 3. Ant. Foerster: „Opominj petju“, zbor. 4. B. Izavec: „Arija Ivana“, iz opere „Teharski plemiči“, tenor-solo, poje g. L. Bajde. 5. I. Bartl: „Domovini“, zbor z bariton solo. 6. D. Jenko — M. pl. Farkaš: „Naprej“, koračnica za tamburaški zbor. 7. M. pl. Farkaš: „Za jedan časak radosti“, pesem za tamburaški zbor. 8. M. pl. Farkaš: „Pozdravljam te“, mazurka za tamburaški zbor. 9. G. G. Vor. 10. „Za letovišče!“, Burka enodejanka. — Pir. Iv. Strukelj. 11. Prosta zabava.

Delavke napadle delavko. V Slomškovi ulici so včeraj zvečer delavke v predilnici Marija Tabornik, Katarina Benedik in Dora Podlogar napadle delavko Marijo Poljanec, jo vrgle v sneg in preteple tako, da je bila vsa krvava. Napadle in preteple so jo zaradi tega, ker je obkroževala stariše Marije Tabornikove.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 18. do 31. dec. je dela iskalo 15 moških in 41 ženskih delavcev. Delo je bilo po nudi 11 moških in 42 ženskim delavcem; v 32 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. jan. do 31. dec. je došlo 2833 prošenj za delo in 2707 deloponudb, v 1692 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj moški: 1 najemnik vrta, 1 hotelski sluga, 1 kočijaž, 4 konjski hlapci, 1 natakarski vajenec, 2 ženske: 1 prodajalka začetnica, 5 natakarske, 6 gostinskih deklic, 2 kuharici k orožnikom, 2 sobarici, 3 kuharice, 6 deklic za vsako delo, 7 deklic k otrokom, 5 deklic za kmetsko delo. — Službe iščejo, moški: 2 trgov. pomočnika, 1 mašinist, 2 vrtnarja, več trgovskih slug, 2 ženske: 2 šivilji, več deklic za vsa dela in drugih posloy. — Stanovanja: Oddati je takoj stanovanje s 4 sobami, za februar pa z 1 in 2 sobama. V najem se iščejo stanovanja z 2. in 3. sobami. Pisnimim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Ukradena denarnica. Učencu Maksu Černetu, stan. v Slomškovi ulici št. 71, je dne 6. t. m. v gledališču neki stolarski vajenec ukradel iz žepa denarnico, v kateri je imel nekaj drobiža.

Na „Kernu“ v Trnovem je našel šolski učenec Jožef Jenko, stan. na Trnovskem pristanu št. 36, srebrno uro.

K zgradbi železnice v Hrušici se je odpeljalo včeraj 80 delavcev.

V Ameriko se je včeraj z juž. kolodvora odpeljal 5 izseljencev.

Novo društvo v Ljubljani se snuje »Cenijsno društvo sv. Nikolaja v Ljubljani«.

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani sklicuje redni občni zbor dne 30. januarja 1904 ob 7^{1/2} uri zvečer v malo dvorano »Mestnega doma«. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju društva v preteklem letu. 2. Računski zaključek leta 1903 in proračun za leto 1904. 3. Volitev odbora. 4. Volitev treh preglednikov računov. 5. Določitev društvenine za leto 1904. 6. Slučajni predlogi članov, kateri se pa morajo vsaj 14 dni pred občnim zborom pisмено naznaniti odboru. — Za veljavno sklepčnost je treba navzočnosti vsaj 10. dela članov. Ako bi bil ta

redni občni zbor nesklepčen, vrši se drugi občni zbor 20. februarja 1904 ob isti uri, na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki je pa sklepčen ne glede na število navzočih članov. — V Ljubljani, dne 8. januarja 1904. — Načelnništvo.

Nezgodna na Marjinem trgu. Mihael Cvirn, hlapec pri Koslerju v Sp. Siški, vozil je danes dopoldne v zelo naglem diru čez Marjini trg proti frančiškanskemu mostu. Solski učenec R. Venturini hotel je še pred vozom steči čez cesto, ali konja sta ga podrla na tla in deček je padel med oje in pod voz tako srečno, da se mu ničesar drugega ni zgodilo, kakor da se je na čelu nekoliko pobil.

Delovanje rešilne postaje. Meseca decembra 1903 intervenirala je rešilna postaja v 30 slučajih, in sicer pri 17 moških in 13 ženskah. Nezgode so bile naslednje: 9 obolevnosti in oslabeleosti, 1 zlomljenje nog, 1 zmečkanje, 1 ranitev z rezili, 1 ranitev vs ed poveženja, 1 ranitev valed padca, 1 nezgoda valed opeklin, 1 ranitev valed obstreljenja, 4 zblaznelosti, 10 transportov bolnikov. — V preteklem letu je ta postaja stopila vsega skup v akcijo v 463 slučajih, izmed katerih zavzemajo največje število transporti bolnikov (170), oslabeleosti (117), nezgode valed padcev (33), zlomljenje nog (36), zblaznelosti (24), težki porodi (16), b. ž. jast (7), omedlevisa (5), zmečkanje udov (7), ranitev z rezili (8) in več manjših poškodb.

Ponesrečen Ljubljančan na Reki. 14let nemu Franju Golobu je na Reki padla na glavo opeka ter ga težko ranila.

Okradeni finančni svetnik. Finančnemu svetniku g. pl. Nikerlu je nek tat ukradel iz miznice 70 kron.

Književnost in umetnost.

* **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri, v soboto, prvič Iv. Cankarja moderna socialna drama v treh dejanjih „Kralj na Betajnovi“. — V torek prvič Jos. Mandiča opera s prologom in epilogo „Peter Svabič“. Naslovno ulogo poje g. Orželski. Opera se sijajno opremi.

* **„Glasbena Matica“.** Ker je gospod koncertni vodja M. Hubad z večerjajm dnevom zopet prišel s svojim delovanjem, s poukom na glasbeni šoli, opozarjajo se učenci solopetja, harmonije, kontrapunkta in glasbene zgodovine, ki žele na novo vstopiti ali učenje teh predmetov nadaljevati, da se v prihodnjih dneh zglašijo v pisarni „Glasbene Matice“. Naznanja se posebej še vsem učencem in opozarjajo se vsi, kateri se hočejo kdaj v višji glasbeno-teoretiški stroki, v harmoniji, v kontrapunktu in v kompoziciji dobro izobraziti, da se v prihodnje m tednu otvori in zopet prične nov dvehletni tečaj nauka v harmoniji in generalnem basu; drugoletniki tega predmeta bodo nauk nadaljevali in v letošnjem šolskem letu dokončali. Zglašujejo se lahko učenci vsak dan od 4.—5. ure popoldne.

* **Gostovanje gđ. K. Rückove v Zagrebu.** Slovenska igralka gospodica K. Rückova gostuje prihodnji ted v dva večera na zagrebškem gledališču v dramah „Fužinar“ in „Romeo in Julija“ in sicer v hrvatskem jeziku na engagement.

* **Knjige „Slovenske šolske Matice“** včeraj smo dobili štiri knjige „Slovenske šolske Matice“ in sicer: Analiza duševnega obzorja otroškega in duševni proces učenja. Nauk o formalnih stopnjah. Spisal Henrik Schreiner. — Realna knjižnica. Urejuje prof. V. Bežek. I. del. — Zgodovinska učna snov za ljudske šole. Spisuje prof. J. Apih. Tretji snopič. — Učene slike kljudsko-šolskim berilo. Izdala „Slovenska šolska Matica“. Drugi del. Uredila H. Schreiner in dr. J. Bežek. — Pedagoški letopis. III. zvezek. Uredila H. Schreiner in V. Bežek. Vsebina: I. Pedagoško slovoštvo. A. Računstvo. (L. Lavtar.) B. Telovadba. (Dr. Jos. Tominiček). II. Razpravi. A. Kernova teorija o predmetu in prisloju. (Dr. Jan. Bežek.) B. O šolskih izprehodih, izletih in potovanjih. (J. Koprivnik) III. Teme in teze pedagoških poročil pri društvenih in uradnih učiteljskih skupščinah l. 1903. (Sestavil Jakob Dimnik) IV. Poročilo o delovanju „Slov. Šolske Matice“ l. 1903. (Priobčil tajnik Fr. Gabrček) V. „Slovenske šolske Matice“ upravni odbor in imenik društvenikov.

Preteča vojna med Rusi in Japonci.

Nasprotstva med Rusijo in Japonom so bila zadnja leta že večkrat tako napeta, da

se je zdel spopad med tema državama neizogiben. Ako vkljub temu ni prišlo do vojske, je to le pripisati dejstvu, da se nobena država ni čutila dovolj močno za odločilni vojni pohod. Vsejedno je, katere sila bo prva izšla vojni moč, gotovo je, da se bo vršila najprej bitka ladijev in odprtem morju in potem se bo nadaljeval boj na suhem.

Ugodnosti obeh nasprotnikov so prav karakteristično razdeljene. Na morju je Japan na boljšem, ker je začasno močnejši od Rusije, in ker dobi lahko vse potrebne pomočke iz bližnje domovine. Na suhem pa je Rusija daleko močnejša, ker lahko iz širnega sibirskega ozemlja nepregledno čete takorekoč iz zemlje pričara.

Japonci nameravajo v prvi vrsti se poslati Masampha, da prehité Ruse, zato se bodo v slučaju vojne najbrže vse operacije gibale na tej črti. Rusi pa so se med tem v sosedstvu, v Yongampho in Thoyongpho nastanili, vzeli Yalutal pod svoje varstvo in zasedli Yongschou. Tam se bodo torej odigrali nadaljni dogodki.

Vse kaže na to, da je glavna ideja japonskega vojnega načrta vkrcanje v južnih korejanskih lukah. To namero pa more Rusija zaprečiti s šestimi vojnimi kori, katerih vzhodno krilo pa leži daleč v stran in bi rabilo več dni hoda, da pride k južni Koreji. Iz vsega početja Rusov je razvidno, da odloži vsaj do spomladi izbruh vojne, da zbere potrebne vojne moči. Japan pa ima ravno nasprotno interese, in bi najrajši vdaril čimpreje, ako se diplomaciji ne posreči mirnim potom končati ves spor. Jako neverjetno pa ostane, da bi stali že pred večerom vojne izjave.

Zadnja poročila so zato silno presenetila vsa Evropo. Iz vesti pa, da je prišlo do posamnih prask med ruskimi in japonskimi četami, se še ne more sklepati, da bi se že začela prava vojska. Napovedana še ni bila od nobene strani, diplomatska pogajanja še niso pretrgana, in tudi je jasno, da se bo vršila najprej pomorska bitka. Prasko na suhem so torej neznatnega pomena in kažejo k večjemu na to, da bojevitost in vojna navdušenost vlada med nasprotnimi si četami.

Zadnji brzjavni glas: New York: Iz Tokia poročajo, da je odgovor Rusije, zlasti glede Koreje, nezadovoljiv. Rusija je izrazila željo po mirni poravnavi medbojnih nasprotstev. Japonci bode, doktor bo nade na poravnavo, obravnavanja nadaljevala, vendar je japonsko ministarstvo proti predlogemu odlaganju.

London: „Daily Mail“ poroča, da je ruski odgovor na japonsko noto že dospel v Japan. V njem se veli, da se Rusija ne straši nikakih groženj in se ne bo umaknila iz Mandžurije in od Koreje. Vendar pa Rusija pomirjevalno dostavlja, da se morejo medsebojni interesi tudi pri sedanjem položaju razvijati, ne da bi prišli v zaplete.

Berolin: V tujekšnjih oficijelnih krogih so mnenja, da pride do oficijelne vojne napovedi. Japonska je že pripravljena, da zasede Korejo in se tam uredi na isti način, kakor se je Rusija v Mandžuriji. — Japonsko-ruski spor je dobil resnejše lice, kakor je je imel doslej.

Tokio: Vse ruske vojne ladije v Vladivostku so odplule odtod najbrže v Port Arthur.

Trat: Z v Kino in Japonsko odplulim parnikom „Silesia“ odposlana je bila tudi večja množina patronov in streljiva v vzhodna pristanišča. Naročenega je tudi velika množina krompirja. Z isto ladjo je bilo odposlanih tudi več tisoč vreč sladkorja v Ladjo.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Tepež. Na večer 28. okt. so se v neki gostilni v Selcih sprli fantje. Nato je Zorman vrgel Milharčiča na tla ter ga tepel, zato pa dobil 6 tednov ječe. — Iz šale resnica. Kecov in Fisterjev iz Grmič sta se poskušala, kdo je močnejši. Fisterjev vrže Kecovega na tla, ta pa jezen zagradi senene vile in tovariša sune v prsi; dobil je 5 tednov. — Zaradi fižola, ki ga je Jaka Veseljak iz Brezovice vzel iz Rotarjevega kozolca, je dobil 8 dni zavora.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Električnim potom bodo odselej pretepani neubogljivi baronci v Ameriki. Dotični aparat že obstaja. — Strokovni list za sodstvo je pod naslovom »Oesterreichische Richterzeitung« prišel izhajati v Černovicah. — Roparji na Laškem. Iz Palerno poročajo: Policija je napadla pri Bascongu sovitega roparja Maria in pet njegovih tovarišev. Po vročem boju, v katerem sta bila Mirto in eden policajev ubita, več policajev pa ranjenih, so je posečilo policiji premagati in zvezati Mirtove tovariše. — V Lourdu prirede romanje Dunajčanje dne 6. junija. — Demonstracije proti opereti. V Budjepevcih so priredili Čehi de-

monstracije proti opereti »Der Rastelbinder« katero označujejo za Čebe žalečo. — Stavek e. Stavka kočijažev v Berlinu je končana. Kočijaži dobe boljše plačo. V Marsilji stavkajo delavci v državni izdelovalnici žigic. V Lvovu je stavka pekovskih pomočnikov končana, ker so se delavci pogodili z gospodarji. — Silen mrz z imajo v Ameriki. V državi Maine je bilo mraza 45 stopinj Fahrneita pod ničlo. — Zablazeno je sv. oče proglasil Ivano, devico Orleansko. — Diplomirani živinozdravniki inajno akademično dostojanstvo. Tako je odgovorilo ministarstvo na vprašanje nekoga sodišča. — Sv. V. Vaclavska posojilnica. Glavna krivca pri sv. Vaclavski posojilnici Drozda in Venceslava Kohouta, so 7 t. m. prepeljali v kaznilnico Pankrac. — Na dirkališču ubit. Iz Petrograda poročajo: Grofa Kutusoff častnika telesne carjeve straže, ki se je odlikoval kot izvrsten jezdec je ubil na dirkališču njegov konj. — Nesreča v cirkusu u Henry. Velika nesreča se je prigodila v obče-znanem cirkusu Henry, ki se sedaj muči v Hamburgu. Izvrstna jahalka Henriette, ravnateljeva hčerka, je padla pod konja, kateri jo je udaril s kopitom po obrazu. Umetnico so nezavestno odnesli s pozorišča.

Eksplozija na ladiji. — 43 oseb mrtvih.

Na krovu angleške križarice »Wallaroo«, ki je plula v H. bart (Tasmanija), se je dogodila strašna eksplozija. Ubitih je 43 oseb. »Wallaroo« je s posebnimi znaki naznanila to nesrečo na 230 milj od Sidneja ležeči otok Montagu.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj, 8. jan. Vlada hoče vsekakor vnovič poskusiti s spravno akcijo mej Čehi in Nemci. Ako se ji ne posreči, skušala bo spremeniti poslovnik. Češko veleposestvo je predlagalo, naj se prične pravna akcija v češkem dežel. zboru. „Narodni Listy“ to odklanjajo, češ, da brez notranjega češkega uradnega jezika in brez češke univerze na Moravskem ni sprave.

Dunaj, 8. jan. „N. Fr. Presse“ poroča, da se zadeva nadškofa Kohna v Rimu za Kohna slabo razvija. Skoro gotovo se ne vrne več v Brno kot nadškof.

Zagreb, 8. januarja. Razprava proti dr. Potočnjaku bo 16. t. m. Kot pričé bodo zaslišani poslanci Stevo Vasin Popović, dr. Pero Gavranic, grof Erdödy in Pišta Barlovič. Sodni stol je odbil ulogo obtoženega Vitomira Korčaca, ki je predlagal v svoji zadevi zaslišanje nekaterih prič, ki bi dokazale njegov alibi.

Sarajevo, 8. januarja. Sarajevska vlada je zabranila pošiljanje v Bosno in Hercegovino tržaški „Slavenski Misli“.

Brno, 8. jan. Nemci so pričeli groziti z obstrukcijo v moravskem deželnem zboru, ako bi vlada ugodila češki zahtevi in ustanovila češko vseučilišče na Moravskem.

Monakovo, 8. januar. Monsignor Locatelli bo imenovan nuncijem v Haagu.

Berolin, 8. jan. Iz Tokia poročajo: Japonski krogi preklicujejo vest, da bi Japonska izkrcala vojake v Masampho, ali da namerava v najkrajšem času zasesti to luko.

London, 8. januarja. Rusija je kupila veliko transportno ladjo, na kateri je prostora za 1500 mož. V kratkem prične prevažanje s to ladjo.

London, 8. jan. Japonska vlada še ni prepovedala izvoza premoga. V sled tega Rusi v velikih množinah nakupujejo japonski premog.

London, 8. dec. Japonski princ, ki je načelnik japonskega rudečega križa, je izdal uslužbencem rudečega križa instrukcije za slučaj vojne.

Tokio, 8. januarja. Minister za vnanje posle, Komura, in ruski poslanik Rosen sta včeraj imela razgovor. Ruski odgovor na japonske zahteve je še tajen. Poučeni krogi sodijo, da ruski odgovor ni dovoljen.

Washington, 8. jan. Listi trdijo, da so dobili oficijelna poročila, ki naznanjajo, da bo Japonska tekom prihodnjih 24 ur izkrcala 35.000 mož na Koreji.

Društva.

(Društvo »Kamnik« v Kamniku) vabi h koncertu in predstavi, katero priredi v dvorani »Kamniškega doma« v nedeljo, dré 10. prcasna s prijaznim sodelovanjem profesorja glasbe gosp. Jos. Vedrala. Vpored: 1) P. Huzolin Sattner: Pozimi iz šole. Miš-n zbor. 2) J. Raff: Cavatina, igra na gosli. 3) L. B. Accoley: Koncert na gosli. 4) Robert Schumann: Uspavanka. S spremljevanjem klavirja. Izvajata gg. Jos. Vedral in Jos. Heybal. 5) Sanje. Igra s petjem in s spremljevanjem klavirja v petih dejanjih. Opomba. Dogodki I. in V. dejanja se gode v rešnici, ostalih treh dejanj pa v sanjah. Pri igri in med dejanji igra na klavir g. Ivan Bezeg. Začetek ob 5 uri pop. Sedeži od 1. do 3. vrste à 1 K; od 4.—6 à 80 v.; ostali sedeži à 60 v. Stojišče po 40 v.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
7. 9. zveč.	743,3	-1,0	sl. jvzh.	obl.	
7. 9. utr.	741,9	-1,9	sl. svzh.	obl.	0,3
8. 2. popol.	740,3	0,5	sl. svzh.	obl.	

Srednja večerajšnja temperatura -1,7°, normale -2,7°

33 2-1 **U tovarni vozov P. Keršiča v Šiški** se dobi velika izbira vozov in sani.

Kuharica

z dobrimi soričevali, moralnega vedenja, (sta rost čez 40 let.) in zna kruh peči. lahko ustopi takoj v službo. Ponudba z dostavkom zahtevane plače sprejema 32 2-1

Janko Šoman
Cešnica pri Skofji Loki.

Naznanilo.

Gostilna na Laverci se čez zimo opusti in s prvem aprilom zopet odpre. Do tje se išče

spretna gostilničarka s primerno kavejjo na račun.

Natančneje se poizve pri Karol Lenčetu, posestniku in vinskem trgovcu na Laverci. 37 3-1

Iščem dobro izurjenega **strugarskega pomočnika** oziroma strugarja.

Plača po dogovoru. Služba stalna in takoj
Fran Švigelj 1495 17
tovarna stolov na Bregu pri Borovnici.

Mejnarodna panorama

Vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, odprto.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastiski umetniški zavod s povsem novo briljantno razsvetljavo. Vsak teden druge dežele.

V soboto, dne 9. januarja 1904 zadnji razstavni dan

Velezanimivo potovanje po **Meksiki v Teksas.**

V nedeljo, 10. jan. 1904 Velezanimivo potovanje po

Črnigori.

Mednarodna panorama predložuje naravne prizore s potovanj, svetovno zgodovinske, patriotske dogodke v očarajoči fotoplastiki in perspektivi.

Odklikovana je bila na vseh razstavah ter je najcenejša, najizbornejši ljudsko izobraževalni zavod na svetu. Mnogo milijonov interesentov v mnogih mestih zasleduje vsak teden menjajoče se predstave.

Serijska 40 v. Otroci 20 v. 6 serij 2 kroni, 10 serij 3 kroni.

Za šole in društva znižane cene.

Velespoštovanjem

34 1-1 **ravnateljstvo.**

Varstvena znamka.

Poskusite pristi rastlinski likér **„Florian“**

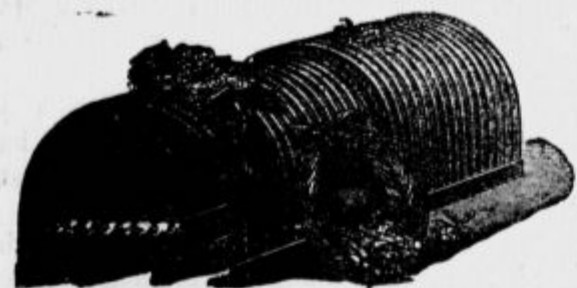
Po okusu in zdravem učinku prvak likerjev.

Ogreva in oživlja telo,
Budí tek in prebavo,
Daje dobro spanje.

Lastnik:

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno. 1741 5

Ščiti za krste,

da se iste v grobu ne stlačijo, najcenejše in najpopolnejše nadomestilo za zidano grobnico.

Vis. c. kr. ministrstvo nofr. zadev jih je odobrilo in dopustilo, da se smejo uporabljati po vseh glavnih mestih.

Posebno se priporočajo z ozirom na bližnjo otvoritev novega pokopališča in s tem zvezana prenašanja nanj.

V zalogi jih ima: 1509 6

pogrebni zavod Frana Doberleta v Ljubljani.

Karol Rebek

od c. kr. vlade potrjeni zastopnik

„Proge Rudeče Zvezde“

Ljubljana, Kolodvorske ulice 41, od južnega kolodvora druga hiša na desno.

Najkrajša, najcenejša in najboljša vožnja v

Ameriko

je na brzoparnikih te linije.

Potniki bodo edino pri meni brezplačno zdravniško preiskani.

Veljavne vozne listke in natančni pouk izseljencem dobiti je v moji pisarni, Kolodvorske ulice šte. 41.

Karol Rebek.

Društvo zdravnikov na Kranjskem

razpisuje za tekoče leto

razdelitev dr. Löschner-Maderjeve ustanove,

do katere imajo pravico vdove in sirote zdravnikov, ki so bili do smrti člani društva. — Z uradnimi dokazili opremljene prošnje vložiti je najdalje do konca januarja tega leta na društveni odbor.

Dr. Kopriwa, t. č. predsednik.

Mesarski pomočnik,

katerega veseli na svoje začeti, ali na račun, ima na ponudbo lepo bodočnost, z le majhno kavejjo. Vešč naj bi bil slovenskega in če mogoče tudi nemškega jezika.

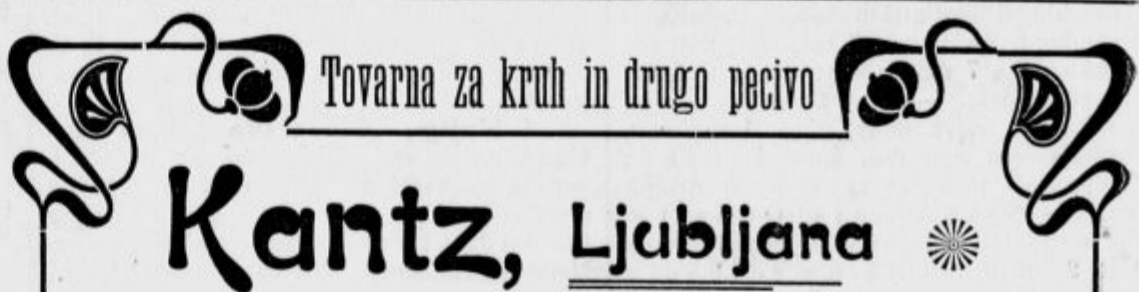
Oženjen ali neozženjen. 8-3
Kje, pové iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“.

Učenca

iz dobre hiše 14 let starega, krepkega sprejme takoj

Janez Novak,

pek v Kamniku, predmestje Šutna hiš. št. 13. 31 3-2

Tovarna za kruh in drugo pecivo

Kantz, Ljubljana

1728 8-6

priporoča

pristi rženi kruh, mešan in črn.

Ta izdelek si je z bok prijetnega okusa in sočnosti pridobil priznanje vseh slojev prebivalstva. Dosegel je z ostalimi izdelki te tovarne najvišjo odliko:

častni križ z zlato svetinjo in diplomu

na mejnarodni razstavi živil v Bordeaux-u.

Prodajajo se hlebi in štruce | Naročila z dežele se izvršujejo najtočnejše.

Največja izbira najfinejšega luksur-peciva biškotov in prepečenca.

Vsak dan zadnje sveže pecivo ob pol 6. uri zvečer.

Dvanajst filijalk in prodajaln.

Higijenični prevozní vozovi za kruh in drugo pecivo.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba **„MERCUR“**
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestal navéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 28J